

Motief van Merlijn Trouw

VRIJHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID

In oktober 2008 werd Merlijn Trouw (39) directeur-bestuurder van OlmenEs, een sociaaltherapeutische woon- en werkgemeenschap in Appelscha met ruim 100 bewoners en 170 medewerkers. Hij beschouwt het als zijn verantwoordelijkheid dat OlmenEs een frisse, levendige organisatie is, die voldoet aan de eisen van deze tijd en waar antroposofie op een eigentijdse manier doorgedragen wordt. "Ik wil dat we uit het groepsdenken komen. Als je sterk vanuit een visie werkt, bestaat het gevaar dat je een claim op de waarheid legt. Er moet ruimte zijn voor verschillende gezichtspunten en persoonlijke verantwoordelijkheid."

"Toen ik door OlmenEs werd gevraagd was ik helemaal niet op zoek naar een nieuwe baan. Wel waren mijn vrouw Roosje en ik al een tijd op zoek geweest naar een nieuwe woonplek omdat onze Amsterdamse etage te klein werd voor het gezin. We hadden juist besloten even met zoeken te stoppen en de bevalling van onze tweede af te wachten. Een paar weken later werd ik gebeld. En nu wonen we in Drenthe."

Merlijn Trouw koos na zijn studie geschiedenis een baan als organisatieadviseur. Vanuit die oriëntatie kijkt hij naar organisaties in het algemeen en OlmenEs in het bijzonder. "Het kernproces in antroposofische organisaties – het proces van mens tot mens – tussen medewerker en bewoner of tussen leraar en leerling verloopt meestal heel goed. Maar vaak is het minder goed gesteld met de aandacht voor de organisatie daaromheen. Ik streef met OlmenEs naar een professionele organisatie die aangesloten is op deze tijd én voldoet aan de eisen ervan. We moeten ons niet afsluiten voor maatschappelijke ontwikkelingen. Het primaire proces moet degen, maar ook de bedrijfsvoering. Ik heb voorheen veel advies gegeven over kwaliteitsmanagement en hoorde in antroposofische kringen dan wel zeggen dat de inspectie niet écht naar de kwaliteit kijkt, maar alleen geïnteresseerd is in de vraag of er schone handdoekjes op de wc hangen. Dan denk ik: 'Maar zórg dan ook dat die handdoeken schoon zijn.' Dat je met hele wezenlijke dingen bezig bent, ontslaat je niet van die verplichting. Oók als je met iets bijzonders bezig bent, moet het gewone goed zijn."

OlmenEs moet een eigentijdse, dynamische organisatie zijn waar de antroposofie niet *verkramp*t, maar ook niet *verdamp*t. Het voordeel dat ik meebreng is dat ik zelf opgevoed ben met de antroposofie. Ik heb de vrijeschool in Nijmegen doorlopen en was een van de oprichters van de Jongerengroep Antroposofie. Ik wil de antroposofische achtergrond van OlmenEs niet afschermen en behoeden, maar juist zichtbaar maken. We hebben de samenleving veel te bieden. De titel van het beleidsplan dat ik geschreven heb, luidt *Zichtbaar anders*." Het persoonlijke motief van Merlijn blijkt sterk verbonden met zijn werk. Tijdens het interview toont hij een boek. "Dit boek van Václav Havel kreeg ik op mijn achttiende van mijn ouders. In diezelfde tijd speelde ik de hoofdpersoon Bérenger uit *Rinoceros* van Ionesco. In dat toneelstuk worden alle mensen langzamerhand groepsdieren. Alleen de hoofdpersoon blijft mens. Havel geeft in een van zijn essays aan hoe de mens geknecht wordt door onpersoonlijke systemen en macht waarin geen ruimte meer is voor persoonlijke verantwoordelijkheid en het eigen geweten. Dat boek en die hoofdrol spelen een belangrijke rol in mijn biografie. Midden twintig maakten we tijdens een etentje met het bestuur van de Iona Stichting een keer spontaan een rondje over ieders levensthema. Ik riep meteen: 'Vrijheid en verantwoordelijkheid'. Bij lastige kwesties als een ontslag of een reorganisatie vind ik het belangrijk om zelf het gesprek met de betrokkenen aan te gaan, zonder mij te verschuilen achter een direct-leidinggevende of het advies van een organisatie-adviseur. Ik waak voor 'onpersoonlijke macht' en neem mijn persoonlijke verantwoordelijkheid."

De maatschappij houdt ons van die eigen verantwoordelijkheid – en ook van onze eigen ervaring – af. Een voorbeeld. In de zorg moeten we objectieve kwaliteit meetbaar maken. Organisaties krijgen rapportcijfers en die worden op internet gezet. Maar een 6,1 of een 6,7 zegt mensen niets. Die cijfers raken de menselijke ervaring niet. Ouders besluiten op basis van de eigen ervaring in OlmenEs of ze hun kind aan ons toevertrouwen. Niets is objectiever dan die menselijke ervaring. En die wordt door die cijfers gebagatelliseerd en ontkend."

TEKST: ARIANNE COLLEE, FOTO: DAAN POL